

A photograph of a dry, cracked gravel path in a field of tall grass. The path is made of grey gravel and is cracked into many small, irregular polygons. The grass is tall and yellowish-brown, indicating it is dry. The path leads from the foreground into the distance, where it disappears into the grass.

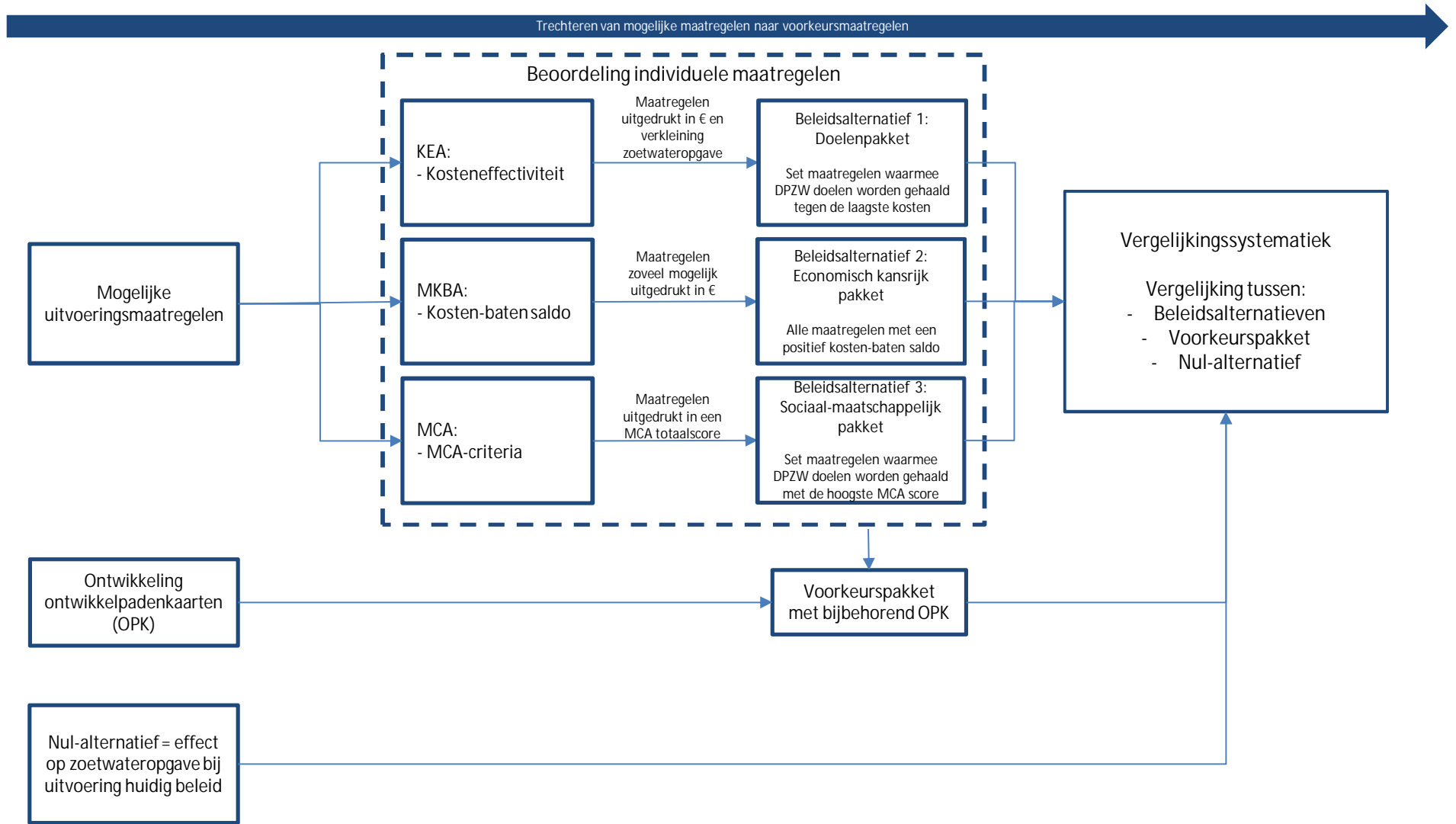
Beoordelingscriteria Deltaprogramma Zoetwater Fase III

10 januari 2024

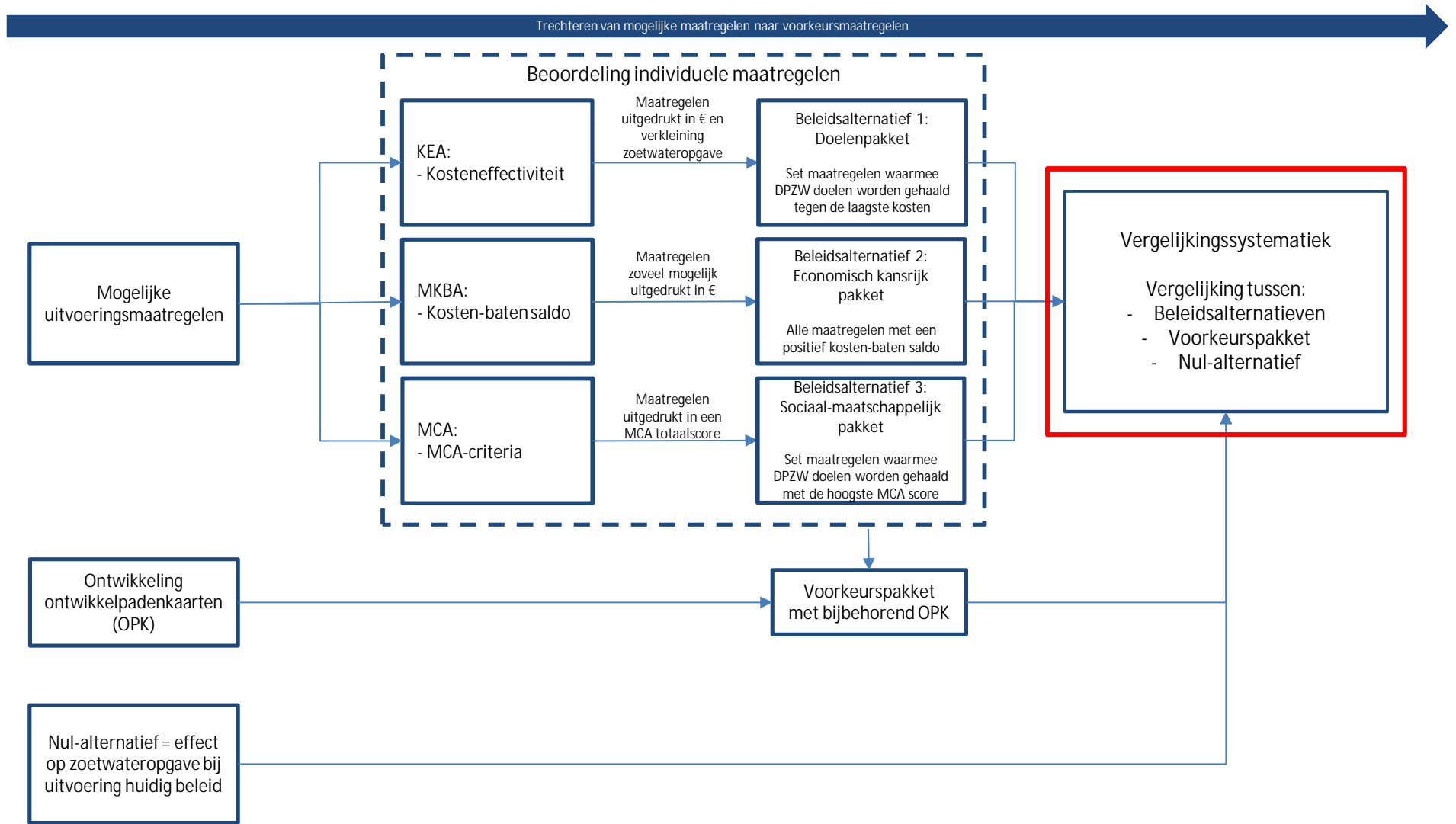
Inhoud

1. Gebruik vergelijkingsystematiek DPZW fase III
2. Voorstel beoordelingscriteria (voorlopig)
3. Totstandkoming beoordelingscriteria
4. Verandering tov DPZW fase II
5. Definities beoordelingscriteria (voorlopig)
6. Volgende stap: botsproef met zoetwatermaatregelen

Sociaal Economische Analyse (SEA)

Sociaal Economische Analyse (SEA)

Vergelijkingssystematiek (VGS)

Doel

Het vergelijken van het voorkeurspakket met de beleidsalternatieven (aan de hand van beoordelingscriteria) ten opzichte van het nul-alternatief.

Beoordelingscriteria	Voorkeurspakket	Beleidsalternatieven		
		Doelenpakket	Economisch kansrijk pakket	Sociaal-maatschappelijk pakket
...				
...				
...				

Voorlopige beoordelingscriteria

Doel

Het vergelijken van het voorkeurspakket met de beleidsalternatieven (aan de hand van beoordelingscriteria) ten opzichte van het nul-alternatief.

		Beoordelingscriteria	Voorkeurspakket	Beleidsalternatieven		
				Doelenpakket	Economisch kansrijk pakket	Sociaal-maatschappelijk pakket
KEA	}	1. Doelbereik				
		2. Kosten				
MKBA	}	3. Effecten op zoetwatergebruiksfuncties (en doorwerking op de maatschappij)				
MCA		}	4. Houdbaarheid			
			5. Flexibiliteit			
MCA	}	6. Integraliteit: verbinding met andere beleidsopgaven				
		7. Consequenties voor de ruimtelijke inrichting				

Totstandkoming beoordelingscriteria

Vorige fase DPZW (fase II) is het vertrekpunt:

- Afwegingscriteria BPZ
- Vergelijkingssystematiek 3.0

Inzichten uit:

- Ervaringen DPZW Fase II
- Andere beleidsprogramma's (KPZSS, IRM)
- Herijking Deltaprogramma

In lijn met toonaangevende principes:

- Basiswaarden Deltaprogramma
- Uitgangspunten Water en Bodem sturend
- Basisprincipes Nationale Omgevingsvisie

DPZW Fase II als vertrekpunt

BPZ

- Criteria vastgesteld door BPZ om alle voorgestelde maatregelen voor 2^e fase aan te toetsen.
- Tbv trechtering van mogelijke en kansrijke maatregelen tot het voorkeurspakket.

Afwegingscriteria
1. Effectiviteit
2. Voorkeursvolgorde
3. Schaalniveau
4. Waterbeschikbaarheid
5. Kosten-baten
6. Cofinanciering
7. Integraliteit
8. Innovatiekracht
9. Doorsnijdende criteria DP: solidariteit, flexibiliteit, duurzaamheid

Vergelijkingsystematiek 3.0

Toegepast ten behoeve van de effectbepaling van de strategieën die door de deelprogramma's zijn ontwikkeld

Hoofd criteria	Criteria
Doelbereik waterveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - Kans op overstroming binnendijks - Slachtoffers binnendijks - Schade binnendijks (direct en indirect) - Slachtofferrisico's
Doelbereik zoetwater	<ul style="list-style-type: none"> - Gezond en evenwichtig watersysteem - Beschermen cruciale functies - Bevorderen concurrentiepositie Nederland - Stimuleren waterkennis, -kunde, innovatie - Effectief en zuinig watergebruik
Effecten en kansen functies en waarden	<ul style="list-style-type: none"> - (Inter)nationale concurrentiepositie - Regionale en lokale bedrijfsleven - Landbouw, visserij, industrie en drinkwater, scheepvaart, havens, recreatie en toerisme - Leefbaarheid en milieu (bodem en water, externe veiligheid, risico's in buitendijkse gebieden, energie en grondstoffen, bereikbaarheid van wonen, werken en voorzieningen) - Landschap, cultuurhistorie en archeologie - Natuur
Uitvoerbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Risico's ten aanzien van technische, procedurele en maatschappelijke uitvoerbaarheid - Kansen voor meekoppeling met ontwikkelingen op andere beleidsterreinen - Aanpassingsvermogen van de strategie in termen van onder andere faseerbaarheid
Financiering	<ul style="list-style-type: none"> - Investeringskosten - Kosten beheer en onderhoud - Risico's ten aanzien van private en publieke financiering
Vergelijkingsperspectieven voor basiswaarden Deltaprogramma	
Solidariteit	
Flexibiliteit	
Duurzaamheid	

Beoordelingscriteria in lijn met drie principes

Basiswaarden Deltaprogramma

Solidariteit:

Voorkomen van afwenteling

Flexibiliteit:

Mee kunnen bewegen met sociaal-economische ontwikkelingen en klimaatveranderingen en kans op spijt te verkleinen.

Duurzaamheid:

Het langdurig in balans houden van de drie domeinen, people (kwaliteit van leefomgeving), planet (kwaliteit van ecosystemen) en profit (kansen voor het bedrijfsleven).

Basisprincipes NOVI:

- Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal
- Afwentelen voorkomen

Focus op punt 1 en 2 van de voorkeursvolgorde:

1. Bij ruimtelijke inrichting en landgebruik meer rekening houden met waterbeschikbaarheid en –overlast
2. Zuiniger omgaan met water

Uitgangspunten Water en bodem sturend:

- Niet afwentelen op:
 - Toekomstige generaties
 - Andere gebieden/functies
 - Privaat naar publiek
- Meer voorbereiden op extremen
- In samenhang omgaan met wateroverlast, droogte en bodem
- Meerlaagsveiligheid
- Bodem minder afdekken, vergraven en niet verontreinigen
- Integrale aanpak in de leefomgeving
- Comply or explain

Wat is er veranderd tov DPZW fase II?

DPZW Fase II	verandering	DPZW Fase III
Afwegingscriteria BPZ		Beoordelingscriteria
1. Effectiviteit	Hernoemd tot doelbereik	1. Doelbereik
2. Kosten-baten	Opgesplitst	2. Kosten 3. Effect op zoetwatergebruiksfuncties
3. Voorkeursvolgorde	Verweven in houdbaarheid	4. Houdbaarheid
4. Doorsnijdende criteria DP: solidariteit, flexibiliteit, duurzaamheid	Solidariteit verweven in flexibiliteit, houdbaarheid en doelbereik Duurzaamheid verweven in houdbaarheid	5. Flexibiliteit
5. Integraliteit		6. Integraliteit: verbinding met andere beleidsopgaven 7. Consequenties voor de ruimtelijke inrichting en landgebruik
6. Cofinanciering	Opgenomen als randvoorwaarde vooraf	
7. Innovatiekracht	Opgenomen als criterium tbv schifting vooraf	
8. Schaalniveau	Opgenomen als criterium tbv bepaling mate van bijdrage uit Deltafonds achteraf	
9. Waterbeschikbaarheid	Niet opgenomen	

Veranderingen tov Vergelijkingssystematiek 3.0

VGS 3.0 Hoofdcriteria	Criteria	Beoordelingscriteria DPZW Fase III
1. Doelbereik waterveiligheid		nvt
2. Doelbereik zoetwater		→ Doelbereik
3. Effecten en kansen functies en waarden		→ Effect op zoetwatergebruiksfuncties
4. Uitvoerbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> a. Risico's t.a.v. technische, procedurele en maatschappelijke uitvoerbaarheid b. Kansen voor meekoppeling met ontwikkelingen op andere beleidsterreinen c. Aanpassingsvermogen van de strategie in termen van onder andere faseerbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> → Randvoorwaarde vooraf → Integraliteit → Flexibiliteit
5. Financiering		→ Kosten
VGS 3.0 Perspectieven		
Solidariteit (= verdeling van lusten en lasten van een strategie over generaties en gebieden)		→ Flexibiliteit, Houdbaarheid, Doelbereik
Flexibiliteit (= gestreefd wordt naar strategieën die relatief eenvoudig versneld of getemporeerd kunnen worden en strategieën waartussen overgestapt kan worden)		→ Flexibiliteit
Duurzaamheid (= richt zich op de bijdrage die vanuit het Deltaprogramma wordt geleverd aan een duurzame ontwikkeling van ruimte en water in Nederland, waarbij in de uitwerking gebruik gemaakt wordt van de people-planet-profit benadering)		→ Houdbaarheid
Niet ondervangen criteria		Nieuwe beoordelingscriteria
...		Consequenties voor ruimtelijke inrichting en landgebruik
...		

Definities beoordelingscriteria (voorlopig)

Beoordelingscriteria	Definitie
1. Doelbereik	<i>Toets op bijdrage aan geconcretiseerde zoetwaterdoelen</i>
2. Kosten	<i>Investeringskosten + kosten voor B&O</i>
3. Effecten op zoetwatergebruiksfuncties (en doorwerking op de maatschappij)	<i>Definitie zoals gebruikt in MKBA</i>
4. Houdbaarheid	<i>Een maatregel is houdbaar als deze ook in verdergaande klimaatverandering nog effectief is (bijv. maatregelen die aansluiten bij punten 1 en 2 van de NOVI voorkeursvolgorde).</i>
5. Flexibiliteit	<i>Een maatregel is flexibel als deze eenvoudig te versnellen/vertragen en/of op/af te schalen is als nieuwe inzichten daartoe aanleiding geven.</i>
6. Integraliteit: verbinding met andere beleidsopgaven (Waterkwaliteit / KRW, Wateroverlast en –veiligheid, Landbouw, Natuur)	<i>Een maatregel is integraal van aard als het meekoppelkansen biedt voor andere beleidsopgaven zodat verschillende opgaven in de fysieke leefomgeving in samenhang kunnen worden aangepakt. Naast het verkleinen van de zoetwateropgave, kan de maatregel dus ook de opgave op andere beleidsterreinen verkleinen, bijvoorbeeld door het verlagen van de kans op wateroverlast, het verbeteren van waterkwaliteit, of het bijdragen aan natuurherstel.</i>
7. Consequenties voor de ruimtelijke inrichting en landgebruik	<i>Een maatregel heeft consequenties voor de huidige ruimtelijke inrichting en landgebruik als het ruimte 'afpakt' van een andere functie waardoor het landgebruik verandert, zonder dat dit tot gecombineerde economische activiteiten kan leiden. Het zorgt er voor dat een scherpe keuze wordt gevraagd.</i>